

Łódź

CENA NUMERU

30 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Mies. z dod. ilustr. 5 zł.
Dla robotników 4 zł.
Odnosz. do domu 30 gr.
Z dostawą poczt. 6 zł.
Poza Łodzią egz. 27 gr.

Należność pocztowa
opłacona ryczałtem

XXXV rok
istnienia.

Redakcja i Administracja

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41
TELEFON 100-28
Konto P.K.O. 60594
Red. przyjmuje od 5-6
Art. listów anonimowych
nie umieszczają się.

1931 r.

Numer dzisiejszy składa się z 16 stron

ROZWOJ

Niedziela, 12-go kwietnia

Nr 99

Dźwiękowy Teatr
Świetlny
CASINO

Największy polski film
dźwiękowo mówiony pt.

Serce na ulicy

W rolach
głównych:
Nora Ney, Zbyszko
Sawan, K. Junosza
Stępowski

Akcja dzieje się współcześnie. Wytwórnia „Leofilm” — Warszawa.
Realizacja, J. Gardau. Słowa Konrad Tom. Muzyka: S. Katarzek.

NADPROGRAM aktualności krajowe. Początek o godz. 4,30 w sob. niedziele i święta o godz. 12 w południe
do 3-ej PORANKI. Ceny miejsc 99. 75 i zł. 1.—

Zniżka pensyj urzędniczych jest faktem dokonany

Obniżka pensji urzędniczych nie była już od dłuższego czasu tajemnicą.

Spodziewano się nawet obniżki pensji urzędniczych już od nowego okresu budżetowego, tj. z dn. 1 kwietnia.

Wczorajsze posiedzenie Rady Ministrów poświęcone było wyłącznie tej sprawie.

Posiedzenie Rady Min. trwało przeszło 2 i pół godziny.

Po wyczerpującej ostatecznej dyskusji w tej sprawie, która już od stycznia r.b. była rozpatrywana przez czynniki rządowe, powzięto uchwałę, która ma być podana w dzisiejszym do wiadomości w formie oficjalnego komunikatu.

Jak się dowiadujemy, uchwała Rady Ministrów, powzięta na podstawie upoważnienia, zawartego w ustawie skarbowej na rok 1931-32 przewiduje wstrzymanie z dn. 1 maja wypłaty 15 procentowego dodatku drożyznianego do pensji urzędników i funkcjonarjuszy państwowych, wojskowych, urzędników przedsiębiorstw państwowych koło, emerytur itp.

Decyzja rządu umotywowana jest zniżką cen, która się przejawiała ostatnio, a przede wszystkim koniecznością utrzymania równowagi budżetowej.

Z danych statystycznych, zebranych przez rząd wynika, że uposażenie urzędnika, które w chwili wprowadzenia tego dodatku w 1928 r. odpowiadało 105 jednostkom, obecnie wobec zmieniólnych warunków na rynku cen, odpowiada 130 jednostkom.

Oszczędności budżetowe wyniosą z tytułu wstrzymania wypłaty 15 procentowych dodatków około 202 miliony złotych.

Ponadto Rada Ministrów uchwałała dalsze oszczędności. Zniżono diety wyjazdowe urzędników i funkcjonarjuszy państwowych

we wszystkich szczeblach, co da razem około 7 milionów złotych.

Ponadto uchwalono przeprowadzenie od wiedzianych zmian statutów niektórych ban-

ków państwowych, które przewidują wypłatę tzw. 13 pensji. Pensje te zostaną zniesione. Wszystkie te uchwały wejdą w życie z dn. 1 maja.

PROCES O ZAMACH NA POSELSTWO SOWIECKIE

Przewód sądowy w procesie Polańskiego dobiega końca, cały materiał dowodowy jest już zgromadzony. Pozostało do przesłuchania kilku jeszcze świadków, a w tej liczbie żona oskarżonego.

Zeznanie Polańskiej może być ciekawe, tak jak ciekawa jest sama ascetyczna postać tej kobiety. Łagodna twarz — powleczone cięmiem cichego smutku, melancholijny uśmiech zakrzyły na ustach — budzi zainteresowanie. Zna ona całą sylwetkę, że jeśli Polański przeszedł przez okres nędzy w Grodnie, to to warzyszka jego życia ma za sobą nędzę krajową. Wiemy z zeznań świadków, że oskarżony niebardzo troszczył się o los rodziny. Bez skrępowań opuszczał żonę i dziecko w chwilach, gdy nie było co do ust włożyć.

Zresztą to, co dziś Polańska do sprawy wniesie, może być ciekawe dla psychologa, bo dla losów oskarżonego nie będzie miało pewnie znaczenia.

Już wczoraj liczni świadkowie ustalili to wszystko, o czym obecnie może mówić Polańska; nędza w Grodnie, antysemityzm, ekstatyzy religijny itd.

Jakież dominujące wrażenie wczorajsze go dnia rozprawy?

W pierwszym rzędzie wyaskrawiająca się hipokryzja oskarżonego, który przez pół

dnia męczy świadków w celu stwierdzenia swego antysemityzmu, posuniętego tak dalece że błagał ludzi, by nie kupowali u żydów a z drugiej strony zadokumentowany następującym po tem zeznaniem fakt kupowania od żydów tego i owego, zastawianie u nich mebli itp.

Nadto wielka zagadka; w jaki sposób Polański mógł dostarczyć na miejsce przygotowań i zastrawiać bez pomocnika tak ciężki i duży przedmiot, jakim była spreparowana przez niego bomba

Dzisiejszą rozprawę rozpoczęto o godz. 11.15 kończąc przesłuchiwanie świadków.

Proszek i Mydło
Regera
najlepsze!

Wiosna za Pirenejami

LONDYN, 11.4. Mimo zaprzeczających komunikatów rządowych sytuacja polityczna w Portugalji jest niewątpliwie krytyczna.

Prywatne źródła potwierdzają wiadomość o wybuchu rewolucji na Ponta del Gada i Angra do Herozmo wypowiedziały posłuszeństwo rządowi i ogłosiły solidarność z rewolucjonistami.

Radjostacje rządowe przechwyciły ożywną wymianę depeesz radjowych między Madryt a b. prezydentem Machado.

Władze czynią wszystko, by wykryć tajną radjostację. Całym ruchem rewolucyjnym kieruje organizacja polityczna poza granicami kraju.

W Lizbonie aresztowano wczoraj szereg dalszych osób. W jednym ze szpitali internowano chorego generała Nortona Matosa, który po zwycięstwie rewolucji upatrzony jest na prezydenta konstytucyjnej republiki.

Rewolucjonisci na Madrze oświadczają iż nie zamierzają bombardować okrętów wojennych portugalskich, jednakże każda próba wysadzenia na ląd wojsk rządowych powita

ją ogniem wycelowanych na port karabinów maszynowych i armat.

—o—

Kto przeciw komu?

PARYŻ, 11.4. Wielki popłoch wśród młodszych Barcelony wywołało wczoraj obsadzenie przez silne posterunki wojska i policji wszystkich ważniejszych ulic i placów oraz gmachów publicznych.

Popłoch jest tem większy, że nikt nie zna celu tych zarządzeń. Niewiadomo czy skierowane są one przeciw rewolucjonistom czy też przeciw prawicowym organizacjom faszystowskim, które onegdaj wysunęły hasło marszu faszystowskiego na Madryt.

—o—

Przez radio

NIEDZIELA 12. kwiet. 1931 roku. —

- 10.15 Transmisja nabożeństwa z kościoła Najsw. Marii Panny w Krakowie
- 12.15 Poranek symfoniczny z Filhar. War. w wyk. ork. Filharm. pod dyr. Kazimierza Wilkomirskiego Alna Teitelbaum (for.). Stefan Terc (skrzypce)
- 14.00 „Pszczelarzu — wiosna“ — a. Karzmierz Bajorek
- 14.20 Muzyka
- 14.30 „Opas słoniowy“ p. M. Karczewska
- 14.50 Muzyka
- 15.00 „Nowe poglądy w dziedzinie uprawy roślin pastewnych“ — St. Jankowski
- 15.20 Muzyka
- 15.40 Program dla dzieci starszych; 1) Co się dzieje na świecie) dwutygodnik radjowy w opracowaniu p. Jana Milewskiego, 2) Płyty gramofonowe, 3) Feljton — prof. Leona Rygiere „Młodość skrzydłata“
- 16.10 „Skrzynka pocztowa dr. M. Stępowksi
- 16.30 Muzyka z płyt gramofonowych
- 16.40 „Koperty pocztującego miłośnika fotografii“ — inż. Marjan Derko
- 16.55 Muzyka z płyt gramofonowych
- 17.15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne
- 17.15 Koncert Reprezentacyjnej Ork. Pol. Państwowej pod dyr. A. Sielskiego
- 19.25 p. Puciata-Pawłowska; feljeto „Dziela nieznanych budowniczych“
- 19.45 Odczytanie komun. „Przed stu lat“
- 19.50 Muzyka z płyt gramofonowych
- 20.20 Transmisja z Krakowa występ Leona Wyrwicza
- 20.30 Koncert popularny. Wykonawcy; Orkiestra P. R. pod dyr. J. Ozimłńskiego, Olga Olgina (sopr.) i prof. L. Urstein (akomp.)
- 21.00 Kwadrans literacki Nowela Mieczysła wa Jaroszewskiego p. t. „Sztolm“
- 22.00 P. Macieję Wierzbński Feljton „Do Holandji“
- 22.15 Utwory fortepianowe w wykonaniu Romana Jasłńskiego
- 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

GIEŁDY.

Warszawa 11-go kwietnia

Waluty: Dolar U. S. A. 9,90%

Belgia	124. M
Holandja	358.14
Londyn	43.37
Nowy Jork	87.49
Nowy Jork (kabel)	8.927
Paryż	34.90
Szwajcaria	171.88
Stokholm	238.96
Włochy	46.73

—o—

Ciągnięcie loterii

- 10.000 zł. — 120075
- po 5.000 zł. — 24393 129707 169141 193759
- po 3.000 zł. — 24812 127026 183024
- po 2.000 — 2298 22698 57087 164293 177511
- 182216 200622 205905 200595
- po 1.000 zł. — 16846 19218 20053 25086
- 20988 35469 48330 51523 58726 60048 61103
- 04469 68474 84603 104657 117880 151378 159370
- 161234 167967 168245 188754 184492 192914
- 196305 199212 203252 204944
- po 500 zł. — 1545 1731 2932 4131 5985 8183
- 10563 12696 12352 12968 13234 13319 15544
- 17260 17499 17700 18990 19501 21795 23240
- 25493 27066 27103 27143 27188 27581 27695
- 28142 29333 31701 36106 37878 38245 39371
- 39930 42374 44909 48241 48692 49199 49379
- 46568 49621 52241 56785 57353 57626 58413
- 60452 61459 66800 68631 70107 72834 74153
- 72752 75927 75998 77819 80050 80243 82800
- 84614 82941 89732 89926 92078 94489 96849
- 98114 99012 99083 104756 106727 110015

Zgodnie z planem Lot. Państw. od dziś od 29 dnia ciągnięcia do ostatnich 5 numerów dołączone będą premje.

- Wygrana zł. 250 plus Premja 1.850 nr. 31445
- Wygrana zł. 250 plus Premja 1.850 nr. 90367
- Wygrana zł. 250 plus Premja 1.850 nr. 97141
- Wygrana zł. 250 plus Premja 1.850 nr. 129407
- Wygrana zł. 250 plus Premja 1.850 nr. 150297

Nie 5 zmysłów, lecz 11..

Rozróżnia się ogólnie 5 zmysłów: wzrok, słuch, powonienie, dotyk i smak. Ale ostatnie badania, stosowane w dziedzinie przedszkolnego wychowania u nas i zagranicą, a także metody badania dzieci niedorozwiniętych, doprowadziły do sensacyjnych odkryć. Jeżeli rezultaty tych badań uznać za niezawodne, przyjąć trzeba, że jest nie 5, lecz 11 zmysłów przybyło bowiem aż 6 nowych.

Tak więc zmysł baryczny, który określić można jako zmysł orientacji w wadze. — Do tego odkrycia przyczyniła się włoska uczelnia pedagogiczna, p. Montessori. W tym zakresie przeprowadza się następujące ćwiczenia z dziećmi: daje się im do rąk tabliczki drewniane jednakich wymiarów o różnej wadze, gdyż sporządzone są one z różnych gatunków drzewa. Mogą to być również woreczki z piaskiem itp. materiałem. Różnice wagi są nieznaczne. Dziecko ma wyczuć je i określić, która tabliczka lżejsza a która cięższa. To są właśnie te „pomocze pedagogiczne“.

Istnieje również zmysł mięśniowy, który znaczący można za pewną odmianę zmysłu dotyku. Ale to nie to samo. Chodzi o to z jakim natężeniem się i o ile racjonalnym dziecko zabiera się do podniesienia takiego, czy innego przedmiotu.

Zmysł stereognostyczny — to zmysł wyczuwania kształtu, znów — jak twierdzą pedagodzy — nie to samo, co dotyk. Dziecku z rękami związanymi oczyma daje się na chwilę do rąk jakiś przedmiot. Powiedz, co to jest, opisz (mniej więcej) jak wygląda... jako pomoc naukowa służą tu np. klocki w woreczku.

Następnie rozróżnia się zmysły ciepła i zimna, które możnaby określić jako jeden zmysł wyczuwania temperatury. Bada się tak: jest parę naczyń z wodą różnej temperatury a różnice jej są bardzo nieznaczne. Dziecko ma powiedzieć, która woda jest cieplejsza, a która zimniejsza.

Pozostaje jeszcze z nowo odkrytych zmysłów bólu, badanie stopnia reakcji na ból. Takich badań u nas wcale się nie prowadzi.

Jednym poniekąd z „wynalazców“ w tej dziedzinie jest Dr. de Crolly z Brukselji, który dokonał niezmiernie ciekawych doświadczeń przy kształceniu dzieci niedorozwiniętych. Nie wszystkie jego metody okazały się celowe w stosunku do działy normalnej, ale wiele sposobów kształcenia spostrzegawczości i badania zdolności działy wykazało pierwszorzędne wartości.

Wszystko to ma zastosowanie do drobnej działy, która bawi się przy tej sposobności znakomicie. Jest to jakgdyby prymityw psychotechniki, przeznaczony dla ludzi dorosłych.

Gangrena moralna

Krach Banku Handlowego w Łodzi, wstrząsnął do głębi społeczeństwem m. Łodzi i nie przestaje on być aktualnym tematem, bardzo żywo komentowanym na mieście.

Aresztowanie dyrektorów Gordowskiego, Kalinowskiego i Paluszkiego — zrobiło naogół bardzo dodatnie wrażenie, gdyż chociaż pierwszy z nich był bardzo wysoką figurą w organizacji Bloku Współpracy z Rządem, mianowicie Skarbnikiem Okręgowym — nie uchroniło go to jednakże od przykrych, ale zasłużonych następstw.

Niewątpliwie uwięzienie wspomnianych panów, jest zupełnie słusznym, gdyż np. taki jeden pan dyrektor, „zaoszczędził” sobie podczas swojego względnie krótkiego urzędowania tyle pieniędzy, że mógł kupić jedną wille w Zoppotach, drogą w Łodzi, a zwierzchnik zamknięty w czterech ścianach sanktuarjum dyrekcyjnego nie chciał, czy nie potrafił tego zauważyć.

Ale te wszystkie pociągnięcia władz stanowiąc nie wyczerpują wymiaru sprawiedliwości.

Wspomniani — byli tylko ślepiemi narzędnymi w rękach Zarządu i Rady Banku i gdyby jeden, czy drugi urzędnik dzisiaj odmówił podpisania fałszywego bilansu — jutro jużby go nie było na stanowisku.

Otóż stawiamy tu kwestję jasno: ostrze sprawiedliwości nie powinno się tak bezwzględnie zwracać przeciwko ślepiemu wykonawcom poleceń swoich przełożonych, ale również może nawet mocniej właśnie przeciwko tym, którzy byli głównymi przyczynami i aranżerami tego nieszczęścia.

Bank Handlowy w Łodzi, nie dla tego upadł, że jeden, czy drugi dyrektor Banku po prostu dyskutował wekselki i brał trzy procent, miesięcznie, bo tam Bank nie stracił ani grosza — i miał ustawowo zagwarantowany swój udział w tych operacjach. Tu tracili tylko klienci — i za to niesumiennej urzędników dotknie zasłużona kara.

Ale stokroć więcej jest tu winien Zarząd i Rada Banku, a i prezes dr. A. Biedermann wraz z panami K. Eisertem, Enderem, J. Kundermannem, J. Petersem, K. Scheiblerem, R. Steimertem i innymi, reprezentującymi najpoważniejsze w mieście nazwiska, które powinny być dawać dostateczną rękojmię i bezpieczeństwo dla włożonych wkładów.

Tymczasem co się okazuje?

Brali oni tantjemy i grube pieniądze za posiedzenia. Prawem większości uchwalali co chcieli, jak chcieli, krzywdząc kapitalistów, którzy mieli nieostrożność wejść z nimi w stosunki finansowe.

Śmiało można twierdzić, że Bank upadł nie dzięki tym stosunkowo drobnym przewinieniom urzędników, tylko właśnie dzięki różnym podejrzanym machinacjom Zarządu, urągającym wszelkiej sprawiedliwości, przerachowaniom sum akcjonariuszy (za 100 rubli... aż 80 groszy) dewaluacjom, kombinacjom, więcej, niż podejrzanym machinacjom z anglikami, „nie dokładnościami” w bilansach, które nie tylko — (możnaby to jeszcze przeboleć i wytłumaczyć — wychodziły na szkodę Skarbu Państwa) — ale były wprost karygodnym nabieraniem drobniejszych akcjonariuszy i klientów (spr. A. Wadkego i innych).

Stracili oni, jeżeli nie wszystko — to przy

najmniej połowę włożonych tam kapitałów.

Powiadają: ale i potracili też kapitały i ci, co byli w Zarządzie.

Jak się ta sprawa przedstawia dowodzą fakty: na kilka godzin przed plają jeden z członków Zarządu, który miał tam złożone 804,000 zł. — firmowych pieniędzy, podniósł 800,000 zł. zostawiając 4000 dla wykazania „niewinności”.

Innymi słowy, stracił poprostu ogół klientów — grube ryby — jak zawsze, wychodziły i wyjdą obronną ręką.

Dowodzi to, m. innymi o niesłychanej zgniliznie moralnej, naszych przemysłowców i finansistów, którzy sami rozporządzając miljonami i niezależnością — uciekają się do najnikczemniejszych środków wyzysku — jakim

jest niewątpliwie tak jaskrawe nadużycie zafiania.

Bo zwyczajny bandyta — ryzykuje przy najmniej życie, zwyczajny człowiek za kradzież chleba — dostanie się do kryminalu — ei co kierują Bankiem i „wykierowują” ich nych pod kościół, zarabiając miliony — noszą z dumą najwyższy order w Państwie: „Polonia Restituta”...

Społeczeństwo doskonale jednak zdaje sobie sprawę z tego, kto tu jest winien. W każdym razie nie ci, których do dziś dnia aresztowano — ale w pierwszej linii właśnie Zarząd i Rada Banku łącznie z jego prezesem dr. A. Biedermannem, którzy wręcz w skandaliczny sposób nadużyli zafiania ogółu.

AS.

Czy w Polsce można z góry przewidzieć podatki?

W redakcji naszej zjawiał się urzędnik Zakładu Ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków i zażądał pokazania sobie ksiąg wypłat drukarni — celem kontroli.

Sprawdził bardzo starannie, nie znalazł różnicy ani grosz — i zakondluwał.

— Panowie mają tu w drukarni chłopców, którzy uczą się składać, a ponieważ nie pobierają oni pełnej stawki zecerzkiej, tylko 12—20 zł. tygodniowo — wobec tego podwyższam im ich pensje do 50 zł. tygodniowo i od tego panowie muszą zapłacić stawki ubezpieczeniowe.

— Wyniesie to na korzyść Zakładu Ubezpieczeń jeszcze około 8,000 zł.

— Jakto, zapytujemy — wiec jeżeli bierze się chłopaka, uczy się, nałamanie i napsuje czonek więcej, niż jego pensja wynosi — to my jesteśmy obowiązani mu płacić podatek

jeszcze od pełnych poborów zecera?

— Tak, jest to taki, a taki paragraf „Ustawy” i.. kwestja zakończona.

Biszemy to nie gwoździ znieśnienia tego bełszewickiego paragrafu Ustawy. Broń Boże. — Mammy takich Ustaw i paragrafów całe setki, które rujnują przemysł i handel — przeciwnie więc, chodzi nam o to, aby ten jaknajwięcej było — albowiem „gruntownej sanacji” Polski — napewno nie przeprowadzi rząd — a właśnie tego rodzaju ustawy, dzięki którym mamy około 400,000 ludzi bez pracy..

Pozwolimy na tym miejscu złożyć sobie dank Zakładowi Ubezpieczeń — że policzył nam tylko pensje uczniów po 50 zł. tygodniowo, a nie po 150, bo przecież tego rodzaju ubezpieczenia pozwalają na wszystko — i istotnie bardzo pomagają do nieszczęśliwych wypadków i samobójstw z głodu.

AS.

Nienawiść dwóch rodów żydowskich

W zamierzonych mrokach przeszłości tkwi powód nienawiści dwu możliwych rodów z ul. Gęsiej w Warszawie, Kupfersteinów i Mandelbaumów. Niewiadomo dziś dokładnie, o co tam poszło — podobno jakieś zabójstwo krwi na targu pod koniec zeszłego stulecia — dość, że od tego czasu niejeden Kupferstein dał bobu Mendelbaumowi i odwrotnie. Cóż dziwnego, że pan Szloma Kupfer i Chaim Mendel prowadzili dalej rodową wendettę.

Przychodziło im to tem łatwiej że mieszkali w tym samym domu na tejże klatce schodowej — tylko dwa piętra różnicy.

Agresywny Szloma wiedząc, iż znienawidzony Chaim jest chory na serce, a poza tem tchórzliwego usposobienia, nieraz dzwonił do drzwi jego mieszkania późno w nocy.

Kto tam?

— Komochnik! — odpowiadał złośliwiec albo: — policja! lub — ostatnia posługa! Błądy z przerażenia otwierał p. Chaim i oczywiście nie zastawał nikogo — tylko z wyższych pięter dolatywał odgłos szatańskiego śmiechu.

Pan Mandelbaum miał tego dość i postanowił się zemścić. W tym celu kupił hydrant strażacki i przymocował go do kranu. Usta wyl też przy dziwnych 2 wiadra pełne wody,

W pełnym uzbrojeniu czekał na stosowaną okazję.

Akurat nazajutrz w samo południe rozległo się energiczne pukanie. Pan Chaim mrugnął porozumiewawczo na dzieci i służącą, wskazując im pełne wiadra, poczem sam, ująwszy w ręce hydrant, zapytał słodziutko:

— Kto się puka, kto?

— Komochnik!

— Uj, kanajka szepnął pan Mendel, czekaj ja ci dogodzę, a głośno wydał komendę:

— Mach of dy drzwikies!

Rozwarto je z trzaskiem. Strumień wody z hydranta chlusnął na autentycznego komornika i towarzyszącego mu stróża. Puszczony w ruch wiadra zamieniły gęsi w zamrożonych karpach.

Przeprasiny i sumitowania się pana Chaima nie na wiele się zdały. Rozłoszczony komornik zaskarżył go o zniewagę urzędową o soby — biedak musiał zapłacić 20 złotych kary.

Ale na bezwstydne Szłomę knuje nowa zemsta.

ROZMAITOSCI ZE SWIATA

Omyłki naukowe

Łudzkość od niepamiętnych czasów dążyła do tego, aby opanować przyrodę i przy najniższym wysiłku własnym, uczynić ją służebnicą swych pragnień i potrzeb w celu możliwego uprzyjemnienia sobie życia. Z tej żądzy rodziły się nieraz peccynania, które o kazały się kapitalnem głupstwem, omyłką techniczną.

Jako pierwszą taką omyłkę wymienić należy t. zw. perpetuum mobile. Był to pomysł zbudowania przyrządu wzgl. maszyny która by bez przyczyny zewnętrznej utrzymywała się stale w ruchu. Nad wynalazkiem tym pracowali nawet ludzie nauki i niejedną poświęcił całe swoje życie i mienie dla urzeczywistnienia tej mirzonki.

Jeszcze więcej nęciło ludzi wynalezienie sztucznego złota t. zw. kamienia mądrości czy li lapis filo sephorum (kamień filozofów) lub „wielki eliksir“.

Niemna w historii słyba drugiej sprawy którąby tak skutecznie i z taką łatwością była wyryskiwana przez oszustów. Na wszystkich prawie dworach panujących chętnie widziano tych alchemików, próbujących utworzyć sztuczne złoto. Nie odstraszało to innych, jeżeli taki zdemaskowany mędzrec zawisł na złocennej szubienicy. Najczęściej oszuści ci popisywali się następującą sztuczką: rozpuszczali złoto w rtęci, którą następnie z domieszką jakiego lotnego materiału rozgrzewali tak, że po wyparowaniu rtęci i owej domieszki, pozostawało czyste złoto.

Licznych omyłek naukowych dostarcza także dziedzina medycyny. W 16 i 17 stuleciu powstanie dżumy i febry przypisywano nadmiernemu nagromadzeniu się w organizmie ludzkim siarki przy porażeniach i melanholji nadmiarowi rtęci, przy biegunce i pauchlinie nadmiarowi soli. Wychodząc z tego fałszywego założenia stosowano środki całkiem nieodpowiednie, które w swych skutkach działały fatalnie.

Wielką omyłką naukową była teoria o „flegistonie“ utrzymująca, że wszystkie palne ciała zawierają pierwiastek powyższy, który przy paleniu się tych ciał ulatnia się. Teorię tę obalili sławny chemik francuski Lavoisier (1743-1794) który przy pomocy wynalezionej przez siebie metody wazenia ciał udowodnił, że palące się żelazo uzyskuje na wadze, ponieważ waz absorbuje z powietrza tlen.

Wiele złego spowodowały także i tym podobne omyłki naukowe, a i w naszych czasach powstaje w życiu codziennem niemało nieszczęść z powodu nieznanomości pewnych fizycznych i chemicznych właściwości materiałów i np. jeżeli z niedbałości trze się ośmiat wybuchowe zamiast je mięszać, jeżeli kucharzka leje naftę do ognia, jeżeli się zimne butelki z wodą sodową lub piwem stawia się na gorącą płytę, by się szybciej rozgrzały (gdyż eksplodują) jeżeli zimną wodę dolewa się do gorącej oliwy (mającej w stanie wrzenia ca 200 stopni Celsjusza) itp.

Z drugiej strony okazuje się, że rzeczy które dawniej na podstawie danych naukowych uważano za niemożliwe, stały się rzeczywistością. Poeta francuski Jules Verne w powieściach swych operuje łodzią podwodną i statkiem napowietrznym jako wytworem wyobraźni powieściopisarskiej. Wynalazca statku napowietrznego, hr. Zeppelin spotkał się pierwotnie z niedowierzaniem ze strony nauki która dowodziła że ciała cięższe od powietrza nie może się przez dłuższy czas utrzymać w powietrzu. Podobny los spotkał wynalazcę łodzi podwodnej, który umarł w nędzy. Parowóz i kolej elektryczną, nawet poważni badacze uważali trazu za absurd.

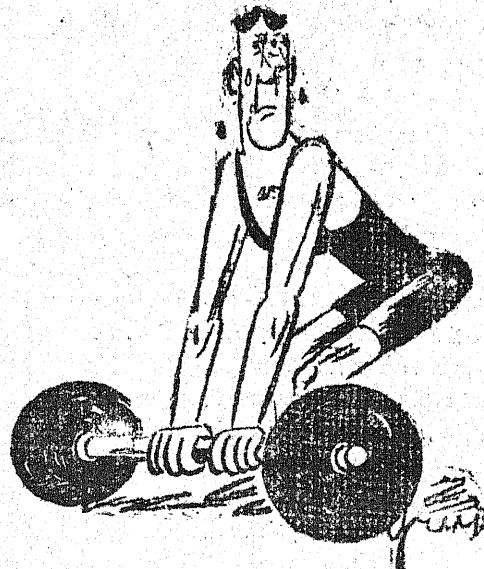
Podobnie miała się aprawa z promieniami Roentgena i z aparatem radiowym.

Największą niespodzianką dla nauki było sztuczne wytworzenie zachodzących w

przyrodzie ciał organicznych. Dzisiaj wanka ma już cały szereg tych produktów między którymi najbardziej znane są sztuczne perfumy.

Okazuje się, że technika daleko więcej zdziałać potrafi niżby można wnioskować po danym stanie nauki. Któżby np. dawniej przypuszczać mógł, że jeden jedyny człowiek za pomocą ciśnienia hydraulicznego zdoła w ruch wprowadzić olbrzymie masy, albo że będzie możliwym utrwalenie w ruchu będących wydarzeń za pomocą kinematografu. Czyż to nie prawdziwy cud, że słyszymy przez gramofon cudowny głos Carusa, chociaż śpiewak już dawno nie żyje.

Do cudów najnowszej techniki należą statki skonstruowane przez Francuzów, które nie mogą zatonać, dalek mikrotem t. j. aparat dokonywujący z matematyczną akuratomnością cięć przez objekty mikroskopijne (t. j. dla oka tylko w wielorakiem powiększeniu dostrzegalne). I któżby przypuszczał, że możliwym jest wtransplantować głowy niskich gatunków zwierząt z osobników męskich na żeńskie. Jeżeli wreszcie wskaże się na naukowe wyniki medjumizmu i spirytyzmu dojdziemy do przekonania, że to co dzisiaj uważamy za niemożliwość naukową, jutro może się okazać rzeczywistością.

PODNIESIE

przedsiębiorstwo najbardziej zachwiane, każdy, rozumiejący potrzebę reklamowania się przez akwizycję ogłoszeń —

FUCHSA

Dziękowska 50, tel. 121-36.

Kazał się zamordować

BUDAPESZT, Pat. Przed kilku dniami pewien kupiec z Czegled nazwiskiem Rudolf Steinherz został w tajemniczych okolicznościach raniony młotkiem w głowę przez nieznanego sprawcę w wagonie linii kolejowej Czegled — Budapeszt. Przewieziony do szpitala Steinherz zmarł. Zwrócił uwagę władz odnośny fakt, że Steinherz był ubezpieczony na życie i od nieszczęśliwych wypadków w kilku towarzystwach zagranicznych, przy czem ubezpieczenia te sięgały sumy 100.000 pengö. W dniu onegdajszym został w Wiedniu aresztowany zabójca Steinherza, którym okazał się 18-letni uczeń tapicerski Fryderyk Fischl. Przesłuchiwany telefonicznie przez policję budapeszteńską Fischl zeznał, iż Steinherz zrzucony materialnie, a chcąc przyjść rodzinie z pomocą, namówił go, by mu rozbił głowę młotkiem w czasie jazdy koleją.

Za wykonanie zbrodni Fischl otrzymał 35 pengö i złoty zegarek Steinherza. Zabój-

stwo miało być dokonane w wagonie, gdyż Steinherz był również ubezpieczony od wypadków kolejowych.

W razie samobójstwa rodzina jego nie otrzymałaby premii assekuracyjnej. Zabójstwo zostało dokonane w ten sposób, że Steinherz owinął sobie głowę w chustkę, podczas gdy Fischl zadawał mu śmiertelne ciosy. Ze złotym zegarkiem Steinherza Fischl miał się udać do sowieckiego poselstwa w Wiedniu, gdzie b. bolszewicki komisarz ludowy Vago miał mu wypłacić 5.000 dolarów za dokonany czyn.

Kiedy wytłumaczono Fischlowi, że Vago nie znajduje się w sowieckim poselstwie w Wiedniu, oświadczył on, że Steinherz go szukał. Fischl ma być oddany władzom węgierskim.

—0-0-0—

PEDROPLAN

W ostatnich dniach jedno z pism niemieckich rozpisalo się szeroko o najnowszym niemieckim wynalazku w lotnictwie, który dotąd zupełnie nie jest znany na świecie.

Wynalazek ten nazwany „pedroplanem“, jest właściwie rowerem powietrznym.

Na zwyczajny rower, który potraktowano jako podwozie, zamontowano płatowiec zaopatrzony w koła rowerowe w specjalne amortyzatory, a ogon płatowca w osi oporową. Nad skrzydłami umieszczono mały lekki motor zaopatrzony w niewielkie śmigło. Ten oryginalny samolot startuje przy pomocy nóg pilota.

Pilot mianowicie uruchamia za pomocą łańcucha rowerowego mały kompresor powietrza, który z kolei wprawia w ruch motor. Motor idzie na zgęszczonem powietrzu.

Co jest najciekawsze w tym aparacie i zarazem najbardziej tajemnicze — to zupełny brak sterów.

Pisma niemieckie doniosły, że dziwacz-

ny ten stwór powietrzny dokonał szeregu wlotów nad Berlinem, co stwierdzają liczne fotografie.

Z relacji niemieckich dowiadujemy się, że w bardzo krótkim czasie po starcie „pedroplan“ osiągnął wysokość 100 metrów. Na tej wysokości wykonany został przez pilota pierwszy wiraż. Następne wiraże na większą wysokość braane były niezwykle ostre, dzięki czemu fantastyczny ten aparat posiada wólką zwrotność.

„Pedroplan“ osiągnąć miał w najpoważniejszym swoim locie wysokość 280 metrów, dokonał przelotu na dystansie 22 km. w czasie 29 minut i 31 sek. Średnia szybkość powietrznego roweru wynosi przeto około 45 km. na godzinę.

Wspomniały ten nowy wynalazek byłby prawdziwą rewelacją w historii lotnictwa, gdyby nie był to poprostu... primespróbowy trick niemieckiego pisma.

Piękna trucicielka

Sensacyjny proces toczy się obecnie w Lounceston w Kornwalji, w Anglii północno-wschodniej. Przed sądem stanęła niejaka Sarah Anna Hearn, kobieta o delikatnym wyrazie twarzy, młoda i piękna. Oskarżona jest o trucie arsenikiem swej przyjaciółki i sąsiadki Alicji Thomas, żony farmera.

Głównym świadkiem był p. Thomas, którego żona Alicja często mówiła, że nie lubiła p. Hearn. Czemś niesłychanie emocjonującym było zeznanie jednego świadka o zmarłej Lidji Marji Fwerard, siostrze Anny Hearn. Świadek zeznał też, że wie o innej jeszcze podobnej zbrodni, dokonanej przez Annę Hearn na 32-letniej osobie, pochowanej na cmentarzu w Lewannick.

Na poparcie tego ciężkiego oskarżenia, drugi świadek niejaka p. Marker złożyła w sądzie pamiętnik nieboszczki p. Ewerard.

Pamiętnik zawiera istotnie szereg notatek z życia obu siostr i opisuje przebieg choroby p. Ewerard oraz podaje symptomy typowe zatrucia arsenikiem.

Marker dodała, że do pamiętnika nie przykładano większej wagi dopiero proces pani Hearn obudził w niej podejrzenie. Po tem sensacyjnym zeznaniu przypomniano sobie,

że po śmierci p. Ewerard Anna Hearn zniknęła z Anglii, a zjawiała się dopiero po kilku tygodniach, aby w parę miesięcy potem t. j. dnia 4 listopada 1930 r. otruci drugą ofiarę Alicję Thomas. Przewodniczący sądu postanowił sprawę odroczyć do przesłuchania nowych świadków.

Okazuje się, że trucicielka kupowała arsenik w pewnym składzie aptecznym w Bromsley. Z ekspertyzy lekarskiej i z pamiętnika wynika, że Anna Hearn truciła systematycznie swe ofiary, zjawiając się zawsze w roli czułej pielęgniarki.

Jak się zdaje, podłożem zbrodni były sprawy spadkowe. Ekshumacja zwłok Miss Ewerard stwierdziła obecność arszeniku. Jednak sprawę ustalenia pochodzenia trucizny skomplikowało nieoczekiwane odkrycie arszeniku w ziemi otaczającej trumnę. Dalsze poszukiwania utwierdziły ekspertów w przypuszczeniu, że zarówno cmentarz jak i okolice Lawaneicku zawierają znaczny procent arszeniku. Obrót całej tej ponurej zagadki zmusza przeto ekspertów do wykazania że arsenik w organizmie zmarłej — jest innego pochodzenia od arszeniku, znajdującego się w ziemi.

Ważne dla gruźlików

Elektrotechnika wprowadziła na rynek nowy bardzo pożyteczny wynalazek, który bez wątpienia odegra poważną rolę w dziedzinie zwalczania szeregu chorób i niedomagań, a przede wszystkim — gruźlicy.

Wynalazek ten pozwala na wytwarzanie sztucznego górskiego powietrza w każdym lokalu i polega na ozonowaniu powietrza albo przy pomocy cichych wyladowań elektrycznych, albo też przy zastosowaniu specjalnej kwarcowej lampki produkującej promienie po zafioletkowe. Promienie te oddziałując na tlen powietrza przetwarzają go na ozon, tak iż odrazu po włączeniu aparatu do sieci oświetleniowej odczuwa się powstanie jakby prądu świeżego powietrza o charakterystycznym zapachu ozonu.

Aparaty te dzięki stosunkowo niewysokiej cenie (ok. 150 zł.) wprowadzają rzeczywisty przewrót w higienie mieszkań, a w szczególności do ozdrowienia powietrza, w loka-

łach publicznych jak kina, sale szkolne, kawiarnie, kliniki, szpitale, poczekalnie, sale sądowne i t. d.

Badania przeprowadzone we Francji wykazały, iż już po 10 minutach działania takiego aparatu w pokoju ginieło przeszło 80 procent obecnych w powietrzu szkodliwych mikroorganizmów.

Powyzsze tłumaczy fakt dlaczego nprz. lekarze zalecają dla osób chorych wyjazd w góry, nad morze i t. d. gdyż właśnie powietrze morskie i górskie charakteryzuje się wielką zawartością ozonu i dlatego zawiera jedyne minimalną ilość chorobotwórczych bakterij. Stwarzając więc te same warunki w domu osiąga się kolosalny czynnik dla zwalczania chorób dróg oddechowych, astmy, anemij, cukrzycy i t. d.

—01-0-0—

Sensacyjne odkryciemedyczne

Prasa niemiecka ogłasza sensacyjne wywody prof. Wileńskiego Uniwersytetu, dr. Wiktora Schillinga, o jego długoletnich badaniach nad właściwościami krwi. Dr. Schilling, na mocy przeprowadzonych tysiącznych doświadczeń, doszedł do wniosku, że krew łatwiej zdradza chorobę w organizmie, niż termometr, bądź też samopoczucie chorego. Według dr. Schillinga wystarczy policzyć białe ciała krwi, aby przeoczyć, czy organizm jest chory, czy zdrow. Białe ciała krwi zmieniają swój wygląd zależnie od natężenia procesu chorobowego i od siły obronnej organizmu. Doszedł on do takiej wprawy, że na podstawie ich wyglądu pod mikroskopem może postawić wyraźną diagnozę, czy choroba mija, czy też rozwija się dalej. W 90 wypadkach na 100 prof. Schilling po krwi poznaje choroby umysłowe, najtrudniej wykrywalne. Przede wszystkim krew psychopatów i histeryków jest tak charakterystyczna, że z łatwością można postawić diagnozę, co posiada tym większe znaczenie, że tego rodzaju choroby częstokroć inaczej przedstawiają objawy chorobowe, a żeby oszukać lekarza. Prof. Schilling przy pomocy specjalnej metody odkrywa w ciągu kilku godzin, czy chory jest istotnie chorym, czy symulantem. Przy tej

Obleżenie

Orangutana

W Wielki Piątek wyrwał się wskutek nieostrości dozorca, wkrótce po śniadaniu, z paryskiego ogrodu aklimatacyjnego duży orangutan i dostawszy się do ogrodu, okalającego jeden z pałacików przy bulwarze Maillot, usadowił się tam na drzewie, dokonywając różnych ćwiczeń gimnastycznych ku ucieśnieniu własnej i licznych gapiów, którzy zgromadzili się przed willą.

Ale dozorca willi nie podobała się ta harce wielkiej małpy, przywołał więc policję, aby poskromiła figlarza. Interwencja ta wskazała stróżom bezpieczeństwa publicznego odniosła tylko ten skutek, że orangutan zeskoczył z drzewa i wpadł przez otwarte okno do salonu willi, gdzie zajął się zdzieraniem ze ścian obrazów, deptaniem po nich lub rozbijaniem ich sobie z widoczną przyjemnością o głowę. Zabawę tę przerwała mu na chwilę policja, wtargnąwszy do salonu. Orangutan przybrał natychmiast wobec intruzów tak groźną postawę, że przezornie wycofali się z willi. Wówczas zjawili się na scenie dozorca ogrodu aklimatacyjnego z wielką klatką, pełną smakołyków małpich. Nie wywarło to jednak żadnego wrażenia na małpie, która zajęła się znów gorliwie niszczeniem obrazów i mebli, a w końcu pokręciwszy kurkiem światła elektrycznego, zapaliła wszystkie lampy w salonie wyrażając radość swą głośnymi piskami.

Nadbiegło tymczasem więcej policjantów i zaczęto rzucać do salonu bomby łzawiące. Ale i to nie pomogło, gaz łzawiący zdawał się tylko podsycać bunt małpy.

Wreszcie, gdy stracono wszelką nadzieję ujęcia szkodnika, nie pozostało nic innego, jak tylko celnym strzałem karabinowym powalić go trupem, a ogród aklimatacyjny nie tylko stracił cenną małpę, lecz jeszcze musi zapłacić za szkody przez nią wyrządzone.

Odbudowa fortów Verdunu

Jak donoszą z Paryża odbudowa fortów w strefie Verdunu przeprowadzana jest energicznie, stosownie do planów ministra wojny Maginota, dotyczących się reorganizacji obrony wschodniej granicy Francji.

Słynne podczas wielkiej wojny forty: Douaumont, Moulainville i Vaux są już zupełnie odbudowane i przywrócone do dawnego stanu obronnego. Każdy z nich uległ podczas wojny niesłychanie gwałtownemu bombardowaniu, a jednak jak się okazało odróżliły uszkodzenia zadziwiająco małe.

Tak np. stwierdzono, że na fort Douaumont, który parokrotnie przechodził z rąk do rąk, padło co najmniej 120 tys. pocisków niemieckich i francuskich, pomimo to wszakże z osiemnastu jego kazamat betonowych trzynastu nieznaleziono bez uszkodzeń poważniejszych.

sposobności zauważył on rzecz niezmiernie ciekawą, że u 90 procent hipochondryków, t. j. ludzi cierpiących na manję prześladowczą, iż są chorzy, cierpi rzeczywistość jeszcze na inną chorobę.

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno-Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem”, „Migreno-Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki ludzko do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy

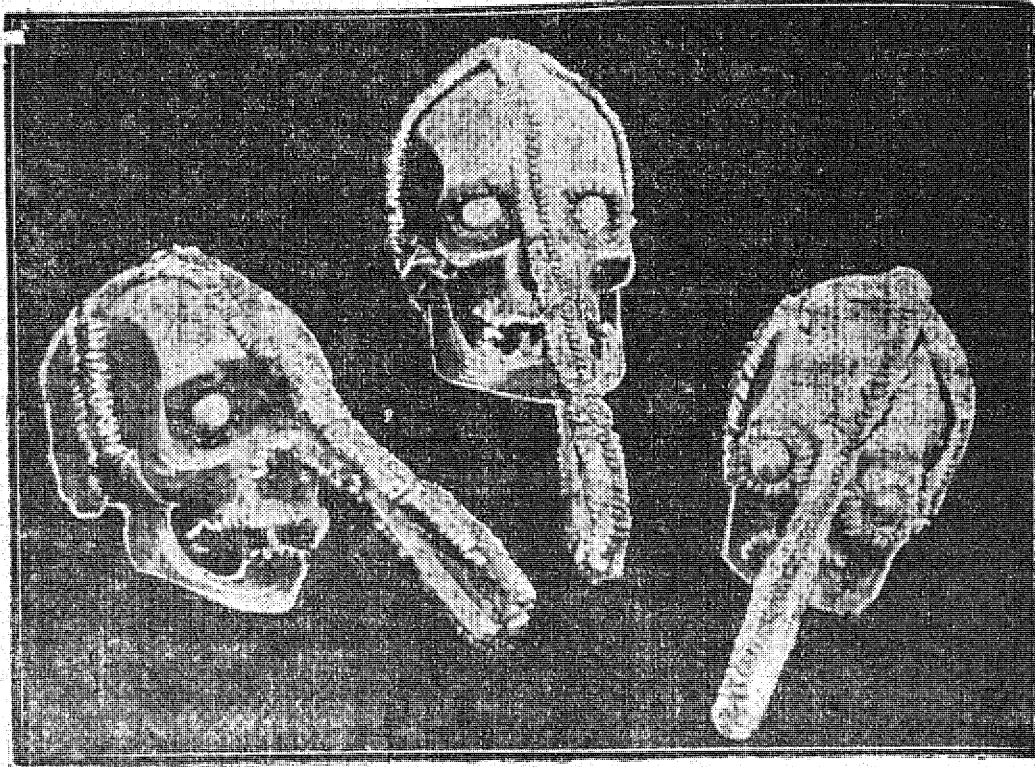

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO-NERVOSIN” w formie tabletki. Opakowanie po 20 tabletek w pudełku. Cena 1 zł. 50 gr. — Żądać tabletek „Kogutek Migreno-Nervosin” w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

Straszna sztuka kannaibalów.

Widok brukulawy Biblioteki Łódzkiej od strony ul. Św. Anny w Łodzi.

Ilustracja przedstawia czaszki nieprzyjaciół — szczepu z Borneo, którym dorabiano długie nosy ozdabiane ziarnami tamtejszych roślin. Jest to ohydny i straszny w swojej prymitywności obraz obyczajów tych dzikich ludzi.

CZY WALEZYSZ DO L. O. P. P.?

Biogostawione skutki ruchu

Fizyczna kultura człowieka w podstawowych swych zarysach dąży do dwóch zasadniczych celów: pierwszy — to rozwój sił fizycznych człowieka, drugi — to estetyka, jego postaci. Jedno i drugie osiąga się przede wszystkim zapomocą ruchu. Ruch — to piękność i zdrowie. Dla higieny piękności ruch nie jest celem, lecz środkiem. Dziecko powinno chodzić biegać, skakać nie żeby się tych ruchów nauczyć ani nawet nabrało siły i zręczności ale dlatego żeby zyskało piękność i zdrowie czyli zupełną równowagę wszystkich czynności fizjologicznych.

Przypatrzywszy się dziecku, które prowadzi życie siedzące, zauważymy, że funkcje żywotne są u niego jakby w uspianiu zagrożone. Mięśnie osłabły wskutek nieczynności stąd złe trzymanie się które z czasem spowoduje skrzywienie kości kręgosłupa niedość mocno podtrzymywane zsuwają się jedne na drugie czyniąc plecy wypukłymi. Mięśnie podtrzymujące łopatkę, gdy osłabną wywołują opuszczenie się ramion. Żebra słabo podnoszą się przy oddychaniu i piersi zapadają. Wszystkie czynności organizmu na równi z mięśniami odczuwają złe skutki braku ruchu trawienie leniwiejsze tętno staje powolnie częstszym słabem, oddech powolnym i krótkim. W ośrodkach nerwowych zachodzą również znaczne zmiany Cera staje się ane-

miczną bladą, szarawą. Występuje łojotek, wągrzy i pryszczki. Włosy marnieją i wypadają. Dziecko okazuje osłabienie woli odczuwa wstręt do wszelkiego wysiłku. Im dłużej pozbawione było ruchu tem mniej go potem pożąda.

Temu marnieniu zdrowia i utracie urody przeciwdziała właśnie ruch.

Na czemże polega to ożywcze działanie ruchu? Na tem przede wszystkim, że ruch pobudza oddychanie. Żywy nasz oddech nie jest pełnym, nie wyprowadza bowiem dostatecznej ilości powietrza do płuc, które są napełnione niem zaledwie w trzeciej części wskutek czego wierzchołki otrzymują mało powietrza i dają łatwy dostęp zarodkom chorobotwórczym. Należy tedy tak oddychać aby kilka razy dziennie przynajmniej płuca nasze napełniały się całkowicie świeżym powietrzem, a to osiąga się przy pomocy ruchu ściślej mówiąc zapomocą tak zw. gimnastyki oddechowej.

Poświęciwszy kilka minut owym ćwiczeniom zwiększamy oraz uprawiamy czynność narządów oddechowych i niszczymy szkodliwe zaradki ukryte gdzieś po kątach, wzbogacamy krew utleniamy ją należycie i uwalniamy od kwasu węglowego oraz innych szkodliwych pierwiastków czyli zapobiegamy i niszczymy w zarodku wszelkie choro-

by dróg oddechowych, blednicę i anemię. Na następstwem tego będzie cera młodzieńczo świeża, nieskazitelnie czysta ośniewająca piękna i gładka mięśnie silne kształty jędrne, elastyczne i prężne, serce, żołądek, wątroba mózg, nerki i jelita, doskonale funkcjonują.

Dzieci i kobiety szczególnie nie umieją oddychać i muszą się tego dopiero uczyć, ale przede wszystkim powinny wyćwiczyć w sobie wolę i wytrwałość. Wraz z osłabieniem woli zwiększa się wrażliwość i nerwowość. Wyobraźnia staje się żywszą jak zazwyczaj w chorobach nerwowych. Na taką chorobliwą ociężałość ruch najlepszym jest lekarstwem.

Gimnastyka oddechowa rozwija piękną i normalną budowę ciała, ładną postawę harmonijność kształtów a pozatem energię siłę, woli i charakteru śmiałość odwagę oraz wyrozumiałość umysłu. Kształcąc zaś ciało i ducha, daje jednocześnie radość życia ucząc że pomimo panującego na całym świecie kryzysu ekonomicznego — życie jednak jest piękne.

—0:0:0—

Bóle w żołądku, ściskanie w dolku, obstrukcje, gnicie w kiszkiach, złe trawienie bóle głowy, obłożony język, bladą cerę, łatwo usunąć, stosując naturalną wodę gorzką „Franciszka-Józefa“, biorąc wieczorem przed udaniem się na spoczynek pełną szklanekę.

NICARAGUA

Republika Nikaragua nawiedzona ostatnio strasznie trzęsieniem ziemi, które zniszczyło prawie doszczętnie stolicę kraju, Managuę, zajmuje przestrzeń 120.000 kilometrów kwadratowych, licząc zaledwie 700 tysięcy obywateli.

Gdyby nie ustawiczne walki domowe i częste żywiołowe kataklizmy, Rzeczpospolita nikaraguańska, dzięki jej geograficznemu położeniu, mogłaby być najszczęśliwszym krajem z państw Ameryki Centralnej. Nikaragua, oblana dwoma oceanami i posiadająca niezwykle żyzną glebę, stanowi łakomy kęs dla Stanów Zjednoczonych, choćby z powodu zatoki Fonseca, na brzegach której biegną granice trzech państw: Honduras, Nikaragua i Salvador z ich portami La Union, Amapala i Estero.

Najważniejszym miastem republiki nikaraguańskiej jest nie stolica Managua, licząca tylko 60.000 mieszkańców i dziś leżąca w gruzach, lecz główny port Corinto, klucz stosunków handlowych. Port ten znajduje się na wyspie Aserradores, połączonej z lądem stałym długim mostem, niby przedmieście Mestre z Wenecją. Miasto zawdzięcza swoje imię klasycyzmowi (dość dziwnie brzmiącej na ziemi amerykańskiej) temu, że zostało zbudowane w momencie... klasycyzm, gdy u steru władzy stali ludzie, uwielbiający literaturę rzymską i grecką. Powstały wówczas miasta: Korynt w Nikaragui, Carthago w Costa Rica, Kartagina w Kolumbji i Gorgona w Chile.

Podróżnik, przejeżdżający przez Corinto, musi się zatrzymać w tym mieście przymusowo przez 24 godziny, gdyż jedyny pociąg do Managua na 20 minut przed przybyciem statków z północy i południa, z zatoki Fonseca i Punta Arenas odchodzi. Jak widzimy, dogodny rozkład jazdy!

Słońce wypija krew z żył, kurz nie pozwala oddychać, pragnienie ściska za gardło, muchy i komary nie dają chwili spokoju! Magistrat nie miał jeszcze czasu pobyć nad morzem. O upiększeniu miasta pomyślała natomiast matka — natura. Po odpływie morza rozciąga się przed wzrokiem fantastycznie piękne i olbrzymie wybrzeże, przynajmniej na czterysta metrów szerokie. Twardy, ubity piasek stanowi doskonały tor samochodowy, z którego korzystają nieliczni właściciele samochodów.

Sześćdziesiąt lat ubiegło od chwili, gdy w Corinto wylądowali pierwsi pionierzy europejskiego postępu, a miasto od tego czasu prawie zupełnie się nie zmieniło. Dodano tylko pół tuzina uliczek od głównej ulicy pierwotnej. Zatoka Fonseca, nad którą leży port Corinto, stanowi jedną z najlepszych baz morskich świata. Wszystkie floty wojenne Europy, Azji i Ameryki mogłyby się spokojnie pomieścić w tej olbrzymiej zatoce.

Oczywiście Stany Zjednoczone miały od dawna na oku Fonseca i, korzystając z wewnętrznych zamieszek w Nikaragui, nie omieszkały tutaj się zaklimatyzować. W pewnym momencie historycznym Waszyngton powziął myśl przeprowadzenia od zatoki przyszłego kanału nikaraguańskiego, w myśl planów Napoleona III. Obecnie Stany porzuciły ten zamiar, gdyż bardziej odpowiada im transport przez San Giovanni. Na podstawie taktatu Bryan — Chamorr (1914 r.), Stany Zjednoczone stały się panami części zatoki, należącej przedtem do Nikaragui, a z punktu widzenia militarnego najważniejszej.

Gdyby Fonseca nie posiadała wysp nie mogłaby stanowić dogodnej bazy morskiej mimo trzech portów, leżących na jej wybrzeżach. Na szczęście przedłużenie portu stanowi dwanaście wysp większych i tysiąc wysepek. W dniu, gdy te wyspy i wysepki zaroją się od armat, żaden intruz nie będzie mógł wtargnąć do zatoki Fonseca. Dzisiaj zatoka nie posiada fortyfikacji, gdyż fortyfikacjami nie można nazwać przecież humorystycznych umocnień, wzniesionych przez trzy małe republiki. Stany Zjednoczone także nie potrzebują narazie fortyfikować części Fonseca,

gdyż z tej strony pacyfiku nie im nie zagraża. Ich kontrola polityczna i ekonomiczna nad trzema republikami wystarcza całkowicie, aby zagwarantować im pozycję strategiczną.

Stany zapewniły sobie na dziewięćdziesiąt lat „dzierżawę“ części zatoki, należącej do Nikaragui i tworzącej wraz z półwyspem Cosiquina karajatydy wejściowe. Prócz portu San Jose i wysepek Farallones Stany Zjednoczone władają jeszcze zatoka

Petos i Estuario Beate, zdolnych już dzisiaj do żeglugi.

Prawie na środku półwyspu wznosi się wulkan Cosiquina, wysoki na 900 metrów i pamiętny wybuchem z roku 1835, który zniszczył trzecią część góry. Lawa dotarła wówczas do Kolumbji i Meksyku. Dzisiaj wulkan już wygasł; jezioro zajmuje miejsce krateru, a dokoła szumi stul tni prawie las tropikalny. Wygasłe wulkany lubią jednak robić niespodzianki. Ostatnie trzęsienie ziemi w Managui przypisać należy zapewne ich podziemnemu działaniu. Nikaragua wogóle jest krajem, mającym szczęście nie tylko do wulkanów geologicznych lecz i politycznych.

Dziecko w letargu

W pewnej wsi około Leibnitz (Niemcy) gospodarz Franciszek Redmann i jego żona wychodząc w pole do pracy pozostawili w mieszkaniu 2 letnią córeczkę, którą po powrocie do domu znaleźli bez życia w wózku dziecięcym. Sprowadzono lekarza, który orzekł, iż dziecko nie żyje i wydał świadectwo śmierci potrzebne do pogrzebu.

Rodzice postarali się o trumienkę do której włożyli dziecięcą zwłokę; zamknęli mieszkanie, poczem ojciec udał się do grabarza a matka do urzędu parafialnego celem załatwienia pogrzebu.

Gdy po upływie dwóch godzin pierwsza wróciła matka do domu, oczom jej przedsta-

wił się nadzwyczajny widok: dziecko siedzące w trumience bawiło się welonikiem i piłą czykiem, ściągającymi z główki i nóżek, oraz z ogromnym zaciekawieniem przypatrywało się dwóm płonącym świecom, ustawionym po obu stronach katafalku. Matka zrazu nie wiedziała, aby dziecko żyło i ogarnął ją chwila wyjątkowo jednak, widząc że małeństwo wyciąga do niej rączki, ze łzami radości wyciągnęła je z śmiertelnego łoża, tuląc do siebie.

Po sprowadzeniu innego lekarza stwierdzono, że dziewczyna cierpiąca od kilku tygodni na epilepsję, podczas ataku tej choroby zemdlala i następnie popadła w letarg.

Moda u Eskimosów.

CZY KROWA ZAWSZE MUSI DAWAĆ MLEKO?

„Czy krowa musi zawsze dawać mleko?“ Pytanie to rzuca dramaturg angielski Maugham w swej sztuce „Breadwinners“ (Zarabiać na chleb) i odpowiada na to pytanie przez cząco przedstawiając człowieka ciężko pracującego na świetne utrzymanie swego ogniska domowego, który wszakże w końcu traci cierpliwość gdy zdradzony jest przez żonę i osmieszony przez dzieci. Pozostawia im tedy resztkę swego mienia i porzuca dom na zawsze.

Sztuka ta cieszyła się powodzeniem na wielu scenach, ale w Budapeszcie — jak donosi korespondent tamtejszy wiedeńskiej „Neue Freie Presse“ — musiała być zdjęta po kilku przedstawieniach z repertuaru, gdyż ko-

ciwko temu utworowi.

Na pierwszych zaraz przedstawieniach tej sztuki tendencyjnej autora angielskiego do szło do takich starć pomiędzy mężczyznami, którzy dotychczas pozwolili się dość cierpliwie, a ich połowicami, pomiędzy paniami a ich kawalerami, jakie tylko rozgrywały się czasem w czterech ścianach sypialni, lub w zakątku odludnym. W lokalach towarzysztw kobiecych, powstały nad sztuką gorsząca rozprawy gorące i wreszcie poszło po mieście hasło: bojkotować sztukę, w ten sposób odpowiadając na pytanie: „Czy krowa musi zawsze dawać mleko?“

No i „pięć słab“ zwyciężyła. „Zarabiać na chleb“ znikł ze sceny budapesztańskiej.

URZĘDNICY
ROBOTNICZY

**PAMIE-
TAJACIE,!**
MEBLE

gwarantowane po
cenach konkuren-
cyjnych kupicie
tylko we firmie

F. NASIELSKI 2 RZGOWSKA 2
Telefon 143-08
NA NAJDOGODNIEJSZYCH WARUNKACH
UWAGA. Na składzie wielki wybór łożek metalowych, oraz
i wyrobów tapicerskich

Droga do Zdrowia!

Cherzy, uzyskują zdrowie używając

ZIOŁA LECZNICZE
Mag. E. WOLSKIEGO

BILLOSA leczy niezawodnie cierpienia wątroby i woreczka żółciowego, posuwają kamienie żółciowe

DEGROSA leczy nadmierną otyłość powodują prawidłową przemianę materii w organizmie

GASTROSA leczy chroniczną obstrukcję i wszelkie zaburzenia żołądkowe i kiszki, idealnie regulują trawienie i chronią od hemoroidów

LARYNGOSA leczy ból i stany zapalne (anginy gardła, krtań, migdałów, zapalenia dziąseł i okostnej

PASIVEROSA usuwają bezsenność nerwową, idealnie regulują czynność serca i cały system nerwowy

PULMOSA leczy choroby płuc, Usuwają kaszel i zapalenie. Wzmocniają organizm przywracają apetyt

REUMOSA usuwają cierpienia reumatyczne, artretyczne i ischiasu.

UROSA leczy cierpienia nerek i pęcherza. Usuwają wszelkie niedomagania dróg moczowych.

Broszury wysyłamy bezpłatnie. Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych
Przedstawiciel na m. Łódź i Wojew. Łódzkie
M. WŁODAREK ŁÓDŹ, RZGOWSKA Nr 7,

PRACOWNIA ORTOPEDYCZNA
istn. od roku 1886
St. Lewińska
Łódź, ul. NAWROT 38-a
Wyrabia Pasy na największe i zastarzałe przepukliny brzucha, pępka pachwiny u mężczyzn, kobiet i dzieci. Pasy brzuszne pooperacyjne, przeciw obwisłości — obniżeniu żołądka na czas ciąży i po ciąży specjalne z patentowanego bandażu, „Elasta” podług wymagań figury. Prostotrymacze gorsety à la „HESSINGA” i inne. — Wkładki sprężynowe na płaskie stopy. Suspensorja. — Bandaż „Elasta” pat. przeciw zylakom, gruczolom dla zreformowania i uszczuplenia zgrubiałej nogi.

**POLSKI ROWER --
na polskie drogi
„LUCZNIK”**

produkcji Państwowej. Wytwórni Uzbrojenia w Warszawie — Fabryka Broni w Radomiu
Rowery turystyczne, półwyścigowe, wyścigowe, damskie, dziecięce dla chłopców i dla dziewcząt

Generalne zastępstwo i sprzedaż hurtowa
D/H HERMAN MEYER, Warszawa ul. Traugutta 2, tel. 601-84

Sprzedaż detaliczna za gotówką i na raty
„LUCZNIK” Sp. z ogr. odp. — Warszawa, ul. Traugutta 2
B-cia JABŁKOWSCY — Warszawa, ul. Bracka 25

Wszystkie Spółdzielnie Spożywców zrzeszone w Związku Spółdzielni Spożywców R.P. „Społem”
Wszystkie Spółdzielnie Rolnicze i Syndykaty Rolnicze „Kooperacji Rolnej”

Wszystkie Spółdzielnie Rolniczo-Handlowe zrzeszone w Centrali Spółdzielczych Stow. Rolniczo-Handlowych
Wszystkie Spółdzielnie Wojskowe zrzeszone w Związku Rewizyjnym Spółdzielni Wojskowych „Społem”

Zastępcy
1. Wojew. Łódzkie **M. Drutowski, Łódź, Milińskiego 37**

Ostrzegamy przed nabywaniem rowerów niezaopatrzonej w dwuletnią gwarancję z umieszczoną pieczęcią Państwowych Wytwórni Uzbrojenia i datą zakupu rowera, oraz podpisem jednej z wyżej wymienionych instytucji.

MUNDURKI szkolne

ze specjalnie mocnego materiału oraz UBRANKA sportowe z golfami
poleca

M. Migdał Łódź, Gdańska 59 tel, 108-30

UWAGA!! Mundurki letnie z szarego materiału przepisowe do Gimn. p. Idzikowskiego oraz do wszystkich innych szkół posiadam stale na składzie.

ROWERY AUTOMOTO, CHRISTOPHE, CAMÉLIA i LUCZNIK poleca tanio i dogodnie — — —
H. DRUTOWSKI
KIL. NSKIEGO 78. Tel. 180-53

Łóżka meta Materace wszelkiego rodzaju **Wózki** dziecięce w największym wyborze po cenach znacznie niższych poleca: Najstarsza fabr. mebli żel
J. B. Wołkowyski
Skład fabryczny: Narutowicza 11 Telefon 137-70
Uwaga! Wielki wybór wózków dziecięc. Mercedes

ZAWODOWE
KURSY KIEROWCÓW SAMOCHODOWYCH
Fr. Gretekiewicza
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 111 telefon 175-35
Dnia 9 kwietnia rozpoczynają nowy kurs wiosenny
Szkoła posiada jedyny w Polsce samochód w przekroju poruszany elektrycznością
Nauka jazdy na samochodach 6-cio cylindrowych zamkniętych i otwartych.
Gwarancja na dobre i szybkie wykształcenie.
Zapisy codziennie od godz. 9-ej do 8-ej rano.

Pianina
firmy
B. Sommerfeld, Bydgoszcz
poleca Skład fortepianów i pianin poleca
Karol Koischwitz
Łódź, Piotrkowska 67 Tel. 154-78
Bardzo przystępne ceny. Dogodne warunki
Strojenie, Reparacje Przewozy

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela 12 kwietnia — Wiktor

TEATR

Teatr Kameralny: Kort, Sport i Miłość
Teatr Popularny Piekna Holenderka
Teatr Miejski: Ulica
Teatr Popularny w sili Geyera Zmartwychwstanie.

WIDOWISKA KINEMATOGRAFICZNE

Grand Kino: Król Paryża
Casino: Serce na ulicy.
Luna: Koniec świata
Palace: Pat i Palashon jako strzelcy tyrol.
Dom Ludowy: Uroda życia
Przedwiośnie: Przeznaczenie
Splendid: Marokko
Mimosa: Król zebraw
Resursa: Sąd niema powrotu

Wiadomości bieżące

Za Stow. Rob. Chrześc.

Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich urządza w poniedziałek dn. 13 kwietnia rb. o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym przy ul. Przejazd 34 Tradycyjne „Jajko” na które członków i sympatyków zaprasza

ZARZĄD

Zebra

W niedzielę dnia 12 bm. o godz. 6 wiecz. w lokalu własnym przy ul. Moniuszki 11 Narodowa Organizacja Kobiet urządza tradycyjne „Jajko”. Na powyższą uroczystość zaprasza wszystkie członkinie i sympatyczki.

ZARZĄD

Zmiany w sądach

Jak się dowiadujemy dotychczasowy wiceprokurator Sądu Okręgowego w Łodzi p. Józef Kubiak, mianowany został sędzią Sądu Okręgowego w Łodzi, na miejsce przeniesiono w stan spoczynku sędziego tegoż sądu p. Zygmunta Wyżnikiewicza

Powrót do normalnych zajęć szkolnych

We wtorek dn. 14 bm. kończy się 13 dniowy okres ferii świątecznych i od rana w szkołach powszechnych, średnich seminarjach oraz wieczorowych szkołach dokształcających rozpoczyna się normalne zajęcia.

Kronika policyjna

Pod kołami samochodu

Przy ul. Piotrkowskiej obok posesji nr 5 dostał się pod koła wozu przechodzący przez jezdnię 24 letni Nuchem Sztajnberg, zam. przy ul. Kamiennej 11.

Sztajnberg uległ ogólnemu potłuczeniu oraz złamaniu nogi. Wezwany lekarz pogotowia po udzieleniu pierwszej pomocy przewiózł ранego w stanie osłabionym do domu Szczerowi Antoniemu Kowalskiemu spisano protokół za nieostrożną jazdę.

Nach zgon

Olszewski Józef, lat 34 zamieszkały przy ulicy Nowo Sikawskiej 32 w dn. wczorajszym udał się do uściszenia swej szwagierki Grzegorzycy Antoniny, zam. w tymże

51658 bezrobotnych na ter. województwa 17 wolnych miejsc

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty) łódzki, łaski łęczycki sieradzki i brzeziński w dn. 3 kwietnia 1931 r. w ewidencji było zarejestrowanych poszukujących pracy 51658 w tem w samej Łodzi 36700, w Pabjanicach 3735, w Zgierzu 3556, w Zduńskiej Woli 2376 w Tomaszowie Mazow. 4047, w Konstantynowie 347 w Aleksandrowie 395 w Rudzie Pabjanickiej 483 bezrobotnych.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 28512 bezrobotnych w samej Łodzi z zasiłków korzystało w ob. tygodniu 18.067 bezrobotnych.

Otrzymało pracę przez Urząd 74 bezrobotnych, wysłano do pracy 66 bezrobotnych.

Urząd rozporządza 17 wolnymi miejscami dla służby domowej, 31 robotników otrzymało w ciągu tygodnia zniżki; kolejowe na przejazd kolejami państwowymi.

Bójki i napady

W dniu wczorajszym przed posesją 34 na ulicy Brajera wynikła bójka, w czasie której został dotkliwie poturbowany 33 letni bezrobotny Jan Kordalski któremu rozbito nos i okaleczono twarz, głowę i ręce. Poszkodowanego opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego. O zajściu spisano protokół

W domu przy ulicy 11 listopada 90 w dn. wczorajszym miała miejsce bójka, w czasie której została pobita tępem i ostrem narzędziem lokatorka tegoż domu Obiedzińska Weronika, która odniosła złamanie żeber i ogólne obrzęcia ciała. Poszkodowanej udzielił pomocy lekarz pogotowia Kasy Chorych

Na powracającego z pracy 38 letniego Rudolfa Szmidke w dn. wczorajszym w godz. wieczorowych na ul. Limanowskiego napadło kilku osobników uzbrojonych w pałki i noże, którzy zadali mu liczne rany tłuczone głowy i ramien. Poszkodowanego opatrzył przybyły na miejsce lekarz pogotowia ratunkowego

Tegoż dnia na ul. Abramowskiego przed posesją 16 na przechodzącą tamże 24 letnią Magdalenę Nowak, zamieszkałą przy ul. Gołępiej 11 napadło kilku niewykrytych dotychczas osobników, którzy zadali jej kilka ran tłuczonych głowy. Przybyły lekarz pogotowia udzielił rannej pierwszej pomocy. W obu wypadkach powiadomiona policja prowadzi poszukiwania za sprawcami.

W podwórzu domu przy ul. Brajera 34 wybuchła w dniu wczorajszym bójka w trak-

domu gdzie nieoczekiwanie dostał nagłych bólów, padł zemdlony na ziemię i nim przybył wezwany lekarz pogotowia zmarł. Zwłoki nieszczęśliwego pozostawiono do czasu zbadania przez lekarza. Jednocześnie policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia przy czyn zgonu.

wypadek przy pracy

W fabryce Ram'scha przy ul. Ewangelickiej 10, w dniu wczorajszym miał miejsce nieszczęśliwy wypadek przy pracy, którego ofiarą padł Klin Antoni.

Klin w czasie pracy został uderzony od łamkiem upadającego żelaza w głowę i odniósł ranę głowy oraz wstrząsu mózgu.

Wezwany lekarz pogotowia po nałożeniu opatrunku przewiózł ранego do szpitala.

której pobity został tępem narzędziem 30 letni Zadowski Walenty, bez zajęcia, lokator wspomnianego domu.

Lekarz pogotowia stwierdził u poszkodowanego ranę ciętą lewego przedramienia, kilka ran tłuczonych, oraz złamanie kości nosowej. Po nałożeniu opatrunku ofiarę porażonych sąsiedzkich pozostawiono na miejscu w stanie zadawalającym.

W dniu wczorajszym w bramie domu przy ul. Przędzalnianej 15, doszło do bójki między kilkoma pijanymi osobnikami. W trakcie bójki został pokaleczony 33 letni Franciszek Kolaś odnosząc cztery rany klute w pierś, w przestrzeni od 1 do 12 żebra.

Lekarz pogotowia przewiózł poszkodowanego w stanie osłabionym i pijanym do szpitala przy ul. Zagajnikowej.

NIEUDANE PROBY WYKOLEJENIA TRAMW

W dn. 20 stycznia rb. maszynista tramwaju podmiejskiego zdążającego z Konstantynowa do Łodzi zauważył na szynach leżące go mężczyznę wobec czego tramwaj zatrzymał i wraz z konduktorem podszedł do nieznajomego, by go usunąć z szyn.

Pijak, którym jak się później okazało był mieszkaniec Kostantynowa, 30 letni Adam Kuliparda stawiał opór i gdy go usunęto z szyn, w chwili gdy tramwaj ruszał, ponownie położył się na szynach.

Stało się to przyczyną zafamowania na przeciąg niemal godziny ruchu tramwajowego. Dopiero interwencja powiadomionej policji, położyła kres awanturze pijanego Kulipardy. W dniu wczorajszym Sąd Grodzki w Łodzi po rozpatrzeniu sprawy skazał Adama Kulipardę za zakłócenie spokoju publicznego na 14 dni bezwzględnego aresztu.

CYRK Staniewskich

Awany róg Al Kosciuszki
Ostatnie dni pobytu
po 2 przedstawienia
o godz. 4 pp. i 8.30 w.

Teatr i sztuka

TEATR MIEJSKI

Dzisiaj niedziela o godz. 4 popoł. i jutro po-
wiedziątek o 8.30 wiecz. Ulica.

We wtorek wznowienie kapitalnej kome-
dji Jarosława Haška „Dzielny Wojak Szwejk
z ulubieńcem łódzkiej publiczności Micha-
łem Zniczem.

TEATR KAMERALNY

Dzisiaj niedziela o godz. 5 popoł. po raz ost-
tni Tak się zdobywa kobiety a o godz. 9 wie-
czorem. Kort, Sport i Miłość

TEATR POPULARNY

Dzisiaj niedziela o godz. 4 popoł. i 8.15 wiecz.
raz w poniedziałek i wtorek efektowna, uro-
zmałona tańcami i śpiewami operetka Kal-
mana Pékna Holenderka

TEATR POPULARNY (w sali Geyera)

Dzisiaj o godz. 12 w popoł. specjalne przedsta-
wienie dla młodzieży, odegrana będzie histo-
ryczna sztuka w 8 odsłonach pt. „Obrona
Częstochowy. Bilety w cenie 40, 60 i 80 gr.
nabywać można w kasie teatru.

O godz. 4.15 popoł. i 8.15 wiecz. po raz o-
statni wspaniały dramat w 5 akt. Lwa Tol-
stojana pt. „Zmartwychwstanie. z udziałem
oryginalnego chóru rosyjskiego prof. G.
Ostłowa.

Szablony do Tańca

W. Lipińskiego

Ukazało się w sprzedaży nowe wydanie,
ruchome, zaopatrzone w „maszkę“, służą-
cą do ułatwienia orientacji uczącym się.
Do nabycia w księgarniach i składach
instrumentów muzycznych.

Ślub

Z własną wdową

Pani Szabo mieszkała węgierskiej wio-
ski Koloszwat. nie była jedyną, której mąż w
dwa tygodnie po ślubie musiał pójść na woj-
nę, nie była też jedyną, która w parę miesię-
cy potem otrzymała wiadomość, że mąż ży-
wi.

Po roku wdowieństwa pani Szabo wy-
szła powtórnie za mąż.

A tymczasem mąż jej, pan Szabo był i
znajdował się w niewoli rosyjskiej. I to zda-
rzało się nieraz podczas wielkiej wojny. Ale
zato to co potem nastąpiło, jest deprawdy
niezwykłe.

Szabo w roku 1923 wrócił do rodzinnej
wioski, skłócony po 9 latach za żonę i ży-
ciem rodzinnym. Ale już po drodze od towa-
rzysza w wagonie który go oczywiście nie po-
znał, dowiedział się że żona jego jest od o-
śmiu lat zamężna i ma dwoje dzieci.
Aleksander Szabo postąpił jak bohater. Nie
chciał wprowadzać zametu w życie wciąż je-
szcze ukechanej żony. Usunął się. Nie zamie-
dował władzom o swym powrocie. Zamieszkał
w pobliskim miasteczku, gdzie zameldo-
wał się pod cudzem nazwiskiem. Stamtąd ob-
serwował życie swej żony. Dowiadywał się
że jest szczęśliwa że ma już troje dzieci i to
mu wystarczyło.

Aż oto pewnego dnia drugi mąż jego zo-
stał uznany za zmarłego.

Likwidacja strajku w „Schlösserowskiej Manufakturze“

Długotrwały strajk ozorkowski został
wreszcie w dniu wczorajszym zlikwidowany.
Jak się dowiadujemy uruchomienie zakła-

dów Schlesserskich nastąpi w związku
z likwidacją zatargu z dniem 13 kwietnia, tj.
od poniedziałku p. t.

ZASADNICZE ZMIANY W USTROJU RZPLITEJ

Dorocznym zwyczajem odbywa się obec-
nie wiosenne czyszczenie miast i wsi. W spra-
wie tej władze wojewódzkie wydały do
wszystkich starostw przypomnienie, zaleca-
jąc na swoich terenach przeprowadzenie, na
skale jak najszerszą remontu domów, parka-
nów, ubikacji itd. oraz odkażanie, czyszcze-
nie i bielone tychże.

W miastach i wsiach ustępy i śmietniki
muszą być wypróżnione i odkażone. Rynsztoki
gruntownie wybielone.

Natomiast na wsiach prócz powyższego
muszą być oczyszczone rowy i drogi, jak rów-
nież mieszkania służby na folwarkach.

Po przeprowadzeniu generalnego czysz-
czenia specjalne lotne komisje sanitarne zbę-
dają stan sanitarny osiedli i miast, a w ra-
zcie ujawnienia nieporządków winnych ponie-
gną do odpowiedzialności karno administra-
cyjnej.

Występy eks-burmistrza Łatkowskiego

Od pewnego czasu prasa łódzka porusza
la sprawę skandalicznej gospodarki magis-
tratu m. Rudy Fabjanickiej, która powadzo-
na była przez ówczesnego burmistrza p. Łat-
kowskiego.

Gospodarka ta, jak to już w szeregu wia-
domościach wykazaliśmy doprowadziła w re-
zultacie do ruiny samorząd Rudzki, który
po dziś dzień brnie w długach i co pewien o-
kres czasu, zagrożony jest licytacją najka-
mniejszych urzędzeń biurowych.

Nie mogąc w inny sposób zrehabilitować

się w oczach opinii publicznej, gdyż podawa-
ne przez nas fakty są całkowicie zgodne z
prawdą, p. Łatkowski w dn. wczorajszym o
godz. 23 w łobuzerski sposób napadł na auto-
ra artykułów p. R. powracającego ul. Piotr-
kowską do domu.

W obronie napadniętego stanął funkcyj-
narjusz poliej: 9 kom. P.P. nr. 2740, który u-
krócił temperament eksburmistrza Łatkow-
skiego, spisując jednocześnie protokół za bi-
jatykę na ulicy i zakłócenie spokoju public-
nego.

Przygotowania do 1 maja Wiece komunistyczne

Onegdajszego wieczoru około godz. 22,
dwaj agitatorzy korzystając z tego iż o tej
porze wracają z fabryk robotnicy, zorganizo-
wali masówkę przy zbiegu ulic Dręnow-
skiej i Stodolnianej.

Dopiero po pewnym czasie jeden z prze-
chodniów i zarazem przygodnych słuchaczy
przemówień agitacyjnych zaalarmował ko-

misarjat, który delegował na miejsce patrol
policyjny.

Obaj agitatorzy zdołali ułotnić się przed
przybyciem patrolu. Masówka zorganizowa-
na została w związku z przygotowywanym
przez organizacje robotnicze obchodem świę-
ta 1 maja.

Oryginalna Akademia

W Paryżu powstała pod przewodnic-
tstwem autora dramatycznego p. Armont ory-
ginalna Akademia. Oto zbieracze żołnierzy
ołowianych utworzyli towarzystwo nauko-
wych do którego już się zapisali Valery Lar-
baud zbierający żołnierzy ta ich w mundu-
rach armji teraźniejszych państw Ameryki
Południowej Pierre de Lanuks który interesu-
je się żołnierzami francuskimi i cudzoziem-
skimi z szesnastego wieku Leopold Mau-
chand specjalista od żołnierzy z siedemnaste-
go wieku tudzież tacy zbieracze żołnierzy
ołowianych jak artysta malaz Diguimont i

Ciche bohaterstwo Aleksandra Szabo zo-
stało wynagrodzone. Ożenił się ze swoją wdo-
wą.

młody pisarz oraz architekt amerykański
E. R. Taush.

Najpiękniejszy wszakże zbiór żołnierzy
ołowianych posiada pretek nowe Akademia
Armont szeroko znany znawca rzeczy woj-
nowych W zbiorze jego znajdują się żołnie-
rze z wojny Trzydziestoletniej z wojny o su-
ksesję hiszpańską z wojny siedmioletniej i. t. d.
Przyczem najdrobniejsze szczegóły umundu-
rowania współczesnego i broni się w
tych łaleczkach skrupulatnie uwzględnione

Pan Armont utrzymuje stale stosunki
z najwybitniejszymi historykami i europej-
skimi malarzami batalistami dostarczając
mu szczegółów co do barwy iajróbniej-
szych części munduru np. szwoleżerów
co do rozmiarów tarcz i szablów.

Prawdziwi smakosze piją „JASNE KRYSTAL” piwo „JASNE KRYSTAL”

GUSTAW KEILICH-ORLA

Szewcy.

Najtaniej nabyć skóry w każdej ilości
w Spółce Szewców
PIOTRKOWSKA 79, —: AL. KOŚCIUSZKI 22
Telefon 196-88
Specjalność: detaliczny sprzedaż zelówek trwałych na wodę

DYREKCJA

Kolei Elektrycznej Łódzkiej, Sp. Akt.

zawiadamia niniejszym pp. Akcjonariuszów, że z dniem 15 kwietnia 1931 r. wydawane będą pp. Akcjonariuszom bilety bezpłatne na przejazd tramwajami na nowy okres od 1 maja 1931 r. do 30 kwietnia 1932 r.

Wydawanie biletów odbywać się będzie w biurze Zarządu przy ulicy Tramwajowej Nr. 6 w godzinach od 8 do 12,30 i od 15 do 17 (w soboty od 8 do 12,30) na okazanie oryginalnych akcji lub kwitów depozytowych, przyczem za każdą 50 akcji wydany będzie 1 bilet.

Bilety, wydane na okres bieżący a znajdujące się w posiadaniu pp. Akcjonariuszów, po dniu 30 kwietnia r.b. będą nieważne.

Najlepszy odbiór na detektor

maten,

któ kupuje komplet na Łódź i Raszyn

za Zł. 25

w ZAKŁADZIE RADIO-ELEKTROTECHNICZNYM

P. SZULC i S-ka

Łódź, Andrzeja 9. Tel. 134-06

DRZEWKA Owocowe Parkowe Igiaste

drzewy, róże rośliny zimotrwałe i Dalje-Georginie poleca w wielkim wyb.

Jerzy Kołaczkowski

Zakład Ogrodniczy, Łódź, ul. PIOTRKOWSKA 241
Nasiona. Kwiaty cięte i doniczkowe.

Ceny niższe.

Cenniki na żądanie

J. Nowakowski

Piotrkowska 9

poleca **obuwie**, poleca ręcznej roboty — dziesięćkroć wytrzymałsze od zagranicznej reklamowanej tandety.

Wielki wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego po cenach konkurencyjnych

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

ZAKŁAD Tapicersko-Stolarski przyjmuje wszelkie zamówienia, odświeżanie i wszelkie przeróbki oraz zakłada się firanki STEFAN GABAŁA NAWROT 8

GRABU pospolitego sadzonki 4—5 letnie po 75 złotych za tysiąc. Na żywoploty, aleje, tunele, altany, wyrosnięty, ściętkowo próchnicznej ziemi z żróbnyimi obfitymi korzonkami, opakowanie w wilgotny mech za zaliczeniem kół Łomża ul. Dworna 28, A. Pusz dom własny (pożądany mały zadatek)

OKAZYJNIE do sprzedania stół, fotele, krzesła, otomana, szesław i tapczan u tapicera Z. Gabały Główna 11

SPRZEDAM dom w tem sklep nadający się na interes Wiadomość ul. Batorego Nr. 20 Widzew 1

Posady i prace

POTRZEBNA uczennica do krawcowej na dogodnych warunkach ul. Gdańska 19 m. 10 fr II p. — 1952—1

Różne

PRZYJME pana lub ucznia na mieszkanie. Ogrodowa Nr. 26, sień I m 4, parter 1948—1

Dr. Feliks SKUSIEWICZ ANDRZEJA 11 Telefon 137-43

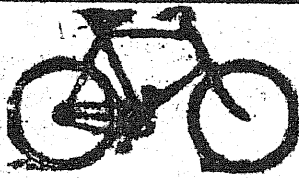
Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe godz. przyjęć: 9.30—11 rano i 5—7.30 popo.

REKLAMA TO POTĘGA

Reformackie pigułki Zakonnik

znane od 1602 roku
Regulują żołądek, chronią od reumatyzmu, cierpienia wątroby, nadmiernej sytości, artrytyzmu, udarzeń krwi do głowy, uśmierzają hemoroidy, czyszczą krew i przy skłonnościach do obstrukcji są łagodnym środkiem przeczyszczającym. Użyte 1 do 3 pigulek na dobę. Cena pudełka zł. 1,35 wyrobu
KARCZEWSKI, TUSZYŃSKI
Warszawa Trębacka 4

Ządać w apt. i skład z „Zakonnikiem”

Rowery

Zawadzkiego Kamińskiego
i różnych znanych marek regnan. nabyć można
najtaniej i najdogodniej w fabrycznym składzie „Dobropol” Łódź Piotrkowska 73 w podwórzu tel 158-61

NASIONA

wszelkie pierwszej jakości przytem narzędzia i przyrządy ogrodniczo-pszczelnicze, oraz nawozy i preparaty chemiczne dla celów ogrodnictwa, polecają SKŁADY

L. Jasińskiego prowadzone od 1870 r. w Łodzi, ul. Andrzeja 10 Tel. 168-56 w Łęczycy, Poznańska 30 Tel. 125 Cenniki na żąd. bezpłatnie

SKLEP KAZIMIERY Zielonko AL KOŚCIUSZKI 37 poleca: pończochy jedwabne, fildeos skarpetki męskie, pończochy dziecięce reformy, rękawiczki welniane swetry i pończochy. Cena bardzo przystępna, oraz przyjmuje pończochy do reparacji.

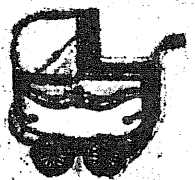
Nasiona wszelkie pierwszej jakości poleca Skład Apteczny M. WŁODAREK Rzgowska 7. tel. 151-03

Na wypłatę

urzędnikom bez wkładu na długoterminowe spłaty

PALTA męskie PALTA damskie

latierki m. zł. 39,—
złote pantofle m. 37,—
Tweed od 2,—
georgeta „ 6,—
pończochy „ 3,—
firanki, chodniki, dywany galanterja, bielizna
PIOTRKOWSKA 37 III wejście, I piętro

WOZKI dziecięce 4000 metalowe MATERACE bpa spręż. „PATENT” WYŻMACZKI amer. UMYWALNI Na dogodnych warunkach w Fabrycz. Składzie „DOBROPOL” Łódź, Piotrkowska 73, tel. 158-61 w podwórzu

UWAGA! UWAGA!

Państwowi urzędnicy - czki Na raty! Na szczęście siłczne spłaty!

obuwie, firanki kapy, welniane i bawełniane towary, bielizna męską i damską, koldry, chodniki, dywany, torby, parasolki, białe towary i galanteryjne poleca firma

KREDYT” Nawrot 15 i p

GLUCHOTA

uleczalna. Wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Uszuwa przytępienie uszu. Liczne podziękowania. Żądajcie bezpłatnie pouczającej broszury. Adres: EUFONJA Liszki k Krakowa

KONSUM

PRZY „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE” S.A.

ROKICIŃSKA 54.

Dojazd Tramwajami 10 i 16

Przedewszystkiem

Jakość

- Koszule męskie dzienne, białe od **3,98**
- Koszule męskie dzienne, kolorowe od **4,68**
- Koszule frakowe od **10,90**
- Koszule pikowe od **10,90**
- Kołnierzyki postrójne od **0,67**
- Kołnierzyki pozwornie luksusowe od **1,25**
- Krawaty najnowsze desenie od **1,75**
- Kapelusze męskie modne fazyony od **10,—**
- Ubrania dziecięce od **6,50**
- Ubrania męskie czysta wełna od **48,—**
- Palta dziecięce gabardynowe od **20,—**
- Palta męskie od **51,50**
- Palta damskie od **44,—**

Wielki wybór materiałów ubraniowych oraz **paltowych** w najprzedniejszych gatunkach do **SEZONU LETNIEGO** znajdują się już na składzie

- Detektory cały komplet ze słuchaw, od **39,—**
- Gramofony walzkowe od **85,—**
- Instrumenty muzyczne
- Skrzypce od zł. **18,—**
- Mandoliny " " **22,—**
- Gitary " " **30,—**

Wszelkie części do instrum. muzycz. w wielkim wyb. zawsze na składzie

- Chusteczki białe obrębiane od **0,25**
- Chusteczki kolorowe, obrębiane od **0,47**
- Chusteczki białe mereszkiowane od **1,08**
- Wykwintne chusteczki męskie najnowsze desenie mereszkiowane od **1,63**

- Koszule dla dziewcząt od **1,10**
- Koszule damskie od **2,35**
- Koszule nośne damskie haftowane od **7,20**
- Reformy damskie od **1,05**
- Kombinacje trykotowe od **4,45**
- Paski gorsetowe od **2,25**
- Poszewki haftowane 80x100 od **4,75**
- Podszewki do kelder haftowane od **12,75**

następnie

taniość

Posiadamy na składzie wielki wybór towarów

Sekunda, Braki i Resztki

Zwracamy uwagę Szan. Klienteli na artykuły

WIDZEWSKIE specjalnej marki

znanej **OK** dobroci

- Firanki kolorowe na metry od **1,—**
- Firanki białe na metry od **1,15**
- Firanki etam nowe z 3 części od **12,75**
- Firanki tiulowe z 3-ch części od **17,50**

- Kapy gabinetowe nowe desenie od **13,50**
- Kapy gabinetowe jedwabne od **29,50**
- Kapy rypsowe jedwabne od **28,—**

Bizuterja ZEGARKI kieszonkowe od zł. **4,50** do najw. gatun. firm szwajcarskich Budziki i zegarki stojące oraz ściennaw wielkim wyborze

- Kasza, czysta wełna 100 cm, szer. od **4,—**
- Kraty sakoekie od **3,25**
- Wełna na suknie damskie od **3,15**
- Georgeta wełniana od **5,50**
- Tweedy na suknie od **5,90**
- Tweedy na palta od **12,75**
- Jedwab do prania od **1,95**
- Ryps jedwabny od **4,—**
- Georgetta jedwab. w najwyższym gatunku od **12,50**

Obuwie męskie twarde boksowe czarne od **24,—**

Obuwie męskie luksusowe boksowe czarne od **32,—**

Lakierki męskie od **29,—**

Obuwie męskie luksusowe brązowe od **28,—**

Prócz tego wielki wybór **obuwia damskiego** w cenach od **19,25**

Wielki wybór **serwisów kawowych** po bardzo niskich cenach. nowo-czesne desenie

Naczynia KUCHENNE aluminiowe (komplet) składający się z 28 sztuk na spłaty do 10 miesięcy za 175 zł. **EMALJOWANE i FAJANSOWE** w wielkim wyborze

ROWERY od zł. **185,—** Wszelkie części do rowerów w wielkim wyborze

Wszelkie artykuły kosmetyczne w wielkim wyborze po cenach **najniższych**

MYDŁA toaletowe od gr. **10**

dlatego też

tylko do

Rokicińska **54.**

KONSUMU

Dojazd tram. **10 i 16.**

ROZWÓJ

NIEDZIELNY
= DODATEK =
ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 12 KWIECZNIA 1931 r.

WSPÓŁCZESNA JEROZOLIMA

Widok z kolumnady meczetu Omara na Górę Oliwną i ogród Getsemane.

Król i królowa Abisynji, wywodzący się w prostej linii od biblijnej królowej Saby.

Ruiny teatru antycznego w Taorminie (w głębi Etna) i wioska, porzucona przez mieszkańców (po prawej).

Pan Marszałek opuszcza Madere.

Przyjazd do Polski. Pan Marszałek, w towarzystwie córek, które wraz z p. Piłsudską wyjeżdżały na spotkanie do Gdyni.

Tablica pamiątkowa ku uczczeniu setnej rocznicy bitwy pod Dębem Wielkim

Bamako. — Pomnik ku czci poległych Sudańczyków podczas wojny światowej.

Ks. dziekan Bakalarczyk poświęcił, a d-ca 7 pułku ułanów, płk. Filipowicz, odsłonił tablicę pamiątkową, wmurowaną w frontową ścianę kościoła parafjalnego w Dębem Wielkim, w celu uczczenia setnej rocznicy zwycięskiej bitwy nad rosjanami.

Wice-kanclerz i min. spraw zagr. Austrii, Schober.

Minister spraw zagr. Rzeszy Niem., dr. Curtius.

„Choinka” wielkanocna, t. zw. gaik, na Śl. Ciesz.

Związek Powstańców i Wojaków — Rawicz, na apelu okręgowym w Lesznie (Wkp.).

Drużyna piłkarska Tow. Gimn. „Sokół” w Rawiczu.

CZYTANIE IAC 7 DNI 99 zwiedzić razem z Maurycym Dekobrá bajeczny świat

Na wsi kurpiowskiej. Straż, udająca się na Grób Chrystusa.

Wielkanocne strzelanie. Kamień spowoduje wybuch petardy.

Fragment budowli assyryjskiej, powstałej na wiele setek lat przed Narodzeniem Chrystusa.

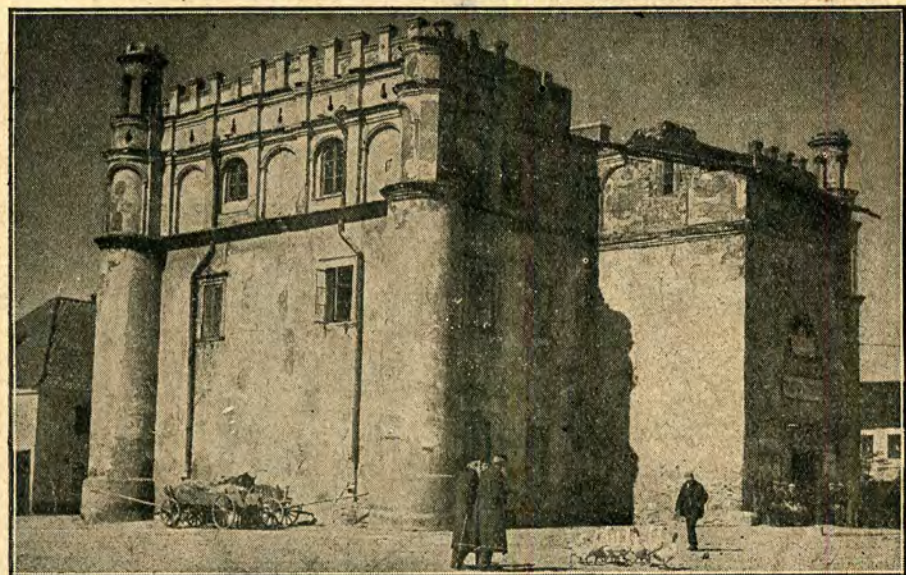
Ulica wielkomejska, widziana z lotu ptaka.

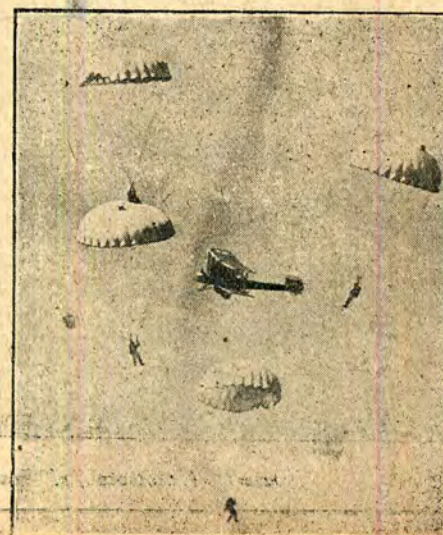
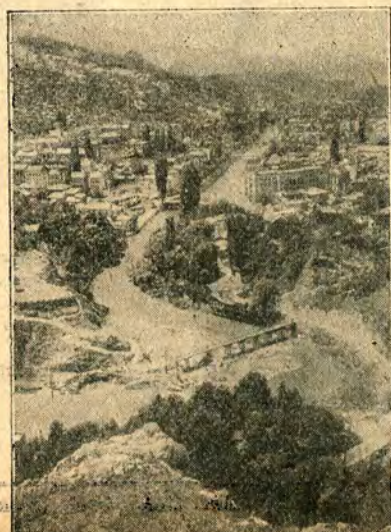
Brzeg morski w Oblużu. Autor Konstanty Kozłowski.

W przedszkolach m. Warszawy.

Stary ratusz w Szydłowcu.

Flozowane, naniej lotki

Najpiękniejszy wodospad świata rzeki Kongo w Afryce Środkowej. Wyżłabia on coraz większy dół.

ZE ŚWIATA MODY

Eleganckie bluzeczki z surowego jedwabiu, w różnych odcieniach, są jedynie dla pań, lubiących prostą i spokojną linję.

W medaljonie: Szczepańska, jako Zosia i Gruszczyński, jako „Król-Kochanek” z opery Wieniawskiego.

Typy górali.

Teatr Polski: „Mąż z grzeczności” Abrahamowicza i Ruszkowskiego.

Na prawo — Elna Gistedt, a na lewo — Kulczycka i Redo w „Różach z Florydy” Falla.

Dzieci. (Malowała Fr. Wajledówna).

LUX do prania delikatnych materiałów

Lux staniał! Łagodna i obfita piana płatków Lux usuwa wszelki brud, nie niszcząc tkanin.

Kolory, materiały, ręce chroni łagodna piana płatków

LUX